

ՀՈՎԱՆԱԻՈՐՈՒԱԾ ՆԱԽԱԳԻԾԵՐ

2024

1. Հայաստան	«Մատենադարանի բարեկամներ» հիմնադրամ	Համապարփակ թուային հարթակի ստեղծում՝ մուտք ունենալու եւ ուսումնասիրելու Մատենադարանի հայերէն ձեռագիրներու «Մայր Ցուցակ»-ը:
2. Հայաստան	«ԱՊՐԻ» (APRI - Applied Policy Research Institute of Armenia Foundation)	«ԱՊՐԻ»-ի Նիւ Եորքի հանդիպում 2024՝ «Հայաստանի նոր հաւասարակշռութիւնը. Ռուսաստան, Արեւմուտք եւ Հարաւային Կովկասի ապագան» խորագիրով. գիտաժողով, նիստեր եւ քննարկումներ տարածաշրջանային եւ միջազգային փորձագէտներու մասնակցութեամբ:
3. Հայաստան	«Հետազոտական ռեսուրսների կովկասյան կենտրոն – Հայաստան» հիմնադրամ	Տնային տնտեսութիւններու համազգային հետազոտութիւն, որ պիտի տրամադրէ նաեւ Հայաստանի հասարակութեան ընկերային-տնտեսական եւ մշակութային ուժաբանութեան վերաբերեալ բաց հասանելիութեամբ վստահելի եւ համադրելի տուեալներու շտեմարան:
4. Հայաստան	Ճինիշեան յիշատակի հիմնադրամ	Արցախէն բռնի տեղահանուած հայ ընտանիքներու տնտեսական բարեկեցութեան եւ դիմակայութեան բարելաւումի ծրագիր՝ դիրացնելու անոնց համարկումը Հայաստանի մէջ:
5. Հայաստան / Թուրքիա	«Ֆակտում» հասարակական կազմակերպութիւն	Զահրատի բանաստեղծական ժառանգութեան եւ գրողին 100-ամեակին նուիրուած ցուցահանդէս Պոլսոյ եւ Երեւանի մէջ:
6. Հայաստան	«Հազարաշեն» հասարակական կազմակերպութիւն	Արցախէն վկայութիւններու եւ պատմութիւններու արձանագրութիւններ՝ պահպանելու եւ վերականգնելու Արցախի մշակութային եւ լեզուական հարստութիւնը: Թուային տուեալներու շտեմարանի ստեղծում՝ արձանագրելու առօրեայ կեանքը, կորուսեալ միջավայրի նկարագրութիւնները եւ պատերազմի եւ շրջափակումի ընթացքին գոյատեւելու ռազմավարութիւնները եւ 2023 թուականի հայերու էթնիկ գտումները:
7. Հայաստան	«Իմ անտառ Հայաստան»	Լայնածաւալ անտառապատումի նախագիծ, յատուկ ուշադրութիւն դարձնելով

	բնապահպանական հասարակական կազմակերպություն	կենսաբազմազանության, բնիկ ճառատեսակներու պաշտպանության եւ անտառներու հսկողության: Ծրագիրը կայուն աշխատանք կ'ապահովէ տեղական համայնքներուն, ինչպէս նաեւ տնկարաններու եւ ջերմոցներու սպասարկում:
8. Հայաստան	Անի Ասատրեան	«Զառէլ», նորարար, հետազօտական մօտեցումով փոտքասօ մը՝ միջգիտակարգային մօտեցումով: Արեւմտահայերէնով եւ արեւելահայերէնով ամսական երկու դրուագ պիտի արտադրէ՝ արուեստի, մշակոյթի եւ գիտութեան ոլորտներուն մէջ յայտնի հայ անհատներու շուրջ, ինչպէս նաեւ հայ գրականութեան նուիրուած յատուկ քննարկումներ:
9. Հայաստան	«Աշոտ Հովհաննիսյանի անվան հումանիտար հետազոտությունների ինստիտուտ»	Հիմնարկին մարդագիտական գրադարանին վերագործարկում, Խաչիկ Թէօլէօլեանի գիրքերու հաւաքածոյի ցուցակագրում, Zot.am / Զօտ, առցանց քննական հարթակի զարգացում:
10. Հայաստան	«OmniPonics» հասարակական կազմակերպություն	STEM (գիտութիւն, թեքնաբանութիւն, ճարտարագիտութիւն եւ թուաբանութիւն) եւ թեքնաբանական ու մասնագիտական կրթութեան եւ ուսուցումի մատուցում, որ կենթադրէ 8-րդ եւ 9- րդ դասարաններու համար կրթական ծրագիրի մշակում OmniPonics համակարգերու եւ ջերմոցներու հետ գործածելու համար, ինչպէս նաեւ ուսուցիչներու վերապատրաստումի խտացեալ ծրագիր:
11. Հայաստան / Շուէտ	Հուրի Փիլիպոսեան եւ Սադաթէլ Պասիլ	Հալէպի հայ համայնքին մասին բանաւոր պատմութեան ծրագիր: Համապարփակ կայքէջի ստեղծում, որ պիտի ներառէ տեսաձայնագրուած հարցազրոյցներ՝ իրենց սղագրութիւններով, ինչպէս նաեւ լուսանկարներ, տուեալներու շտեմարան եւ Հալէպի մէջ հայկական ձեռնարկութիւններու GIS քարտէզ մը:
12. Հայաստան	«Թումո ստուդիաներ»	Արեւմտահայերէնով տեսողական ձեւաւորումի եւ տպագրութեան արուեստի աշխատանոց, եւ իրերու արտադրութիւն:
13. Հայաստան	BICE, Bureau international Catholique de l'enfance	Արցախեան պատերազմէն տուժած երեխաներու եւ անոնց ընտանիքներուն օգնութիւն վերահաստատուելու Հայաստան. նախագիծը կը ներառէ սեմինարներ եւ հոգեբանական աջակցութեան նիստեր, ուսուցիչներու տեղեկատուական հանդիպումներ եւ 40

		հոգեբաններու համար վերապատրաստումի ծրագիր:
14. Հայաստան	«Նպաստակ» հիմնարկ	Ռոբերտ Վենտուրիի «Complexity and Contradiction in Architecture» գիրքին հայերէն թարգմանութիւն եւ հրատարակութիւն, ինչպէս նաեւ աշխատանոցներ, դասախօսութիւններ եւ կրթական ծրագիրներ:
15. Հայաստան	«Վլում»	Վլում հայերէն էլէկտրոնային գրքերու եւ ձայնագիրքերու հարթակ, որ պիտի հարստանայ 75-էն աւելի նոր գիրքերով եւ 50 նոր ձայնագիրքերով:
16. Հայաստան	«Բուն գիտամշակութային հիմնադրամ»	Քսան դրուագէ բաղկացած շարժապատկերի շարք, նուիրուած արեւմտահայ գրականութեան՝ անմիջական եւ առնչելի ձեւաչափով, աւելի հանրամատչելի եւ դիրութեամբ տարածուող կարճ դրուագներով:
17. Հայաստան	«Սարգիս Խաչէնց - Փրինթինֆո» հրատարակչատուն	Վեց նոր գիրքերու հրատարակութիւն (տպագիր եւ թուային) յայտնի արեւմտահայ գրողներէ, ներառեալ՝ Պըլտեան, Սարաֆեան, Թէքէեան եւ Տէմիրճիպաշեան:
18. Հայաստան	Արեւմտահայ գիր ու լեզու կրթական հասարակական կազմակերպութիւն	Արեւմտահայերէն Ուիքիփետիայի աշխատանքներ, բարձրորակ բովանդակութեան ստեղծում, եւ արեւմտահայերէն յօդուածներու քանակի աճ՝ մինչեւ 13,500 նիւթ:
19. Հայաստան	Սիրանուշ Սարգսեան	Լրագրողական նախագիծ, որ կը լուսաբանէ Արցախէն տեղահանուած հայերու առջեւ ծառայած մարտահրաւերները:
20. Հայաստան	Կապանի գիտական զարգացումի հասարակական կազմակերպութիւն	«Կապանի մաթեմատիկայի ակումբ. օլիմպիադայի մաթեմատիկայի ակումբներ Սյունիքում», աւելցնել թուաբանութեան անվճար բարձրակարգ դասաւանդումի հասանելիութիւնը Երեւանէն դուրս եւ աւելցնել թուաբանութեան միջազգային ողիմպիականին յաճախող ուսանողներուն թիւը:
21. Հայաստան	«ԱՐԻ գրականութեան հիմնադրամ»	« Գալուստ Կիլպէնկեան թարգմանական մատենաշար » նախագիծի երկրորդ փուլի մեկնարկ եւ տնօրինում. կը ներառէ տասը նոր գործերու հայերէն թարգմանութիւնը՝ ներառեալ Բենեդիկտ Անդերսոն, Ջոն Ռոլս, Ուիլյամ Ջեյմս, Էդգար Վինդ, Կառլո Գինցբուրգ, Գ. Սպիվակ եւ Լոուրենս Վենուտի:

22. Հայաստան	«Հայկական ճարտարապետությունն ուսումնասիրող հիմնադրամ»	Հայկական նիւթական ժառանգութեան վերաբերեալ հետազոտութիւններ եւ հրապարակումներ, ներառեալ վտանգուած յուշարձաններու տուեալներ որոնք հասանելի են կայքէջին , տարբեր հրապարակումներու եւ տեսանիւթերու միջոցով:
23. Հայաստան	Սէրուժ Ուրիշեան	Nayiri.com -ի վրայ տրամադրել հայերէնի մասնագիտական 32 նոր բառարաններ՝ հանրութեան, թարգմանիչներու, ինչպէս նաեւ ի սպաս արհեստական բանականութեան եւ որոնողական համակարգերու:
24. Հայաստան	Երեւանի պետական համալսարան	Երեւանի պետական համալսարանի գրադարանին համար յայտնի հեղինակներէ արդի եւ ժամանակակից ակադեմական գրքերու տեսականիի ձեռքբերում:
25. Հայաստան	«Հետք հետաքնող լրագրողներ»	Hetq.am հետաքննական լրատուական կայքէջի բովանդակութեան անգլերէն թարգմանութիւն:
26. Հայաստան / Գանատա	Միրի Չեխանովիչ	Ստեղծ վաւերագրական ֆիլմ, որ կը վերաբերի Երեւանի բնապահպանական եւ առողջապահական ճգնաժամերուն բարդ եւ խաչմերուկային խճանկարին, եւ կ'առաջարկէ մաքուր եւ ապահով քաղաքը վերաիմաստաւորելու ուղիներ:
27. Հայաստան	«Հայաստանի սոցիալական ուսումնասիրությունների անկախ կենտրոն»	Հետազոտութիւն, երկու յօդուածի հրապարակում եւ երկօրեայ աշխատածոդով՝ 2020 թուականի Արցախի պատերազմին զոհուած զինուորներուն նուիրուած որմնանկարներուն միջոցով հանրային պատկերումին անդրադառնալով:
28. Հայաստան	«Մեդիամաքս»	«Հայկական կարմիր» գիրքի հրատարակութիւն՝ Խորհրդային Միութեան տարիներու Հայաստանի պատմութեան վերաբերեալ:
29. Հայաստան	Սարգիս Ղազարեան	«Եկէք անկեղծ խօսինք» նախագիծ, արեւմտահայերէն հարցազրոյցներու եւ տեսահաղորդումներու շարք:
30. Հայաստան	«Ճարտար»	« Լայն . հայկական ճարտարապետության բիենալե», կահոնքներ, սեմինարներ եւ անգլերէն ու արեւմտահայերէն հրատարակութիւն, ուղղուած համայնքային մարտահրաւերներուն եւ Հայաստանի հանրային տարածքներու վերափոխումին:
31. Հայաստան	«Մենք ենք մեր սարերը զարգացման գործակալություն»	Ելեկտրոնային հարթակի ստեղծում, որ կը գործէ որպէս կեդրոնական շտեմարան արցախահայութեան ոչ նիւթական մշակութային

		Ժառանգության փաստագրումին, պահպանումին եւ տարածումին:
32. Աստրիա	Մխիթարեան Միաբանութեան Վիեննայի մենաստան	Հայկական մամուլի թուայնացումի նախագիծին երկրորդ փուլը, որ կընդգրկէ 1920-1930-ականներու մամուլի եւ հանդէսներու թուայնացումը. ամբողջ բովանդակութիւնը հասանելի պիտի ըլլայ ազատ եւ որոնելի ձեւաչափով. համագործակցութեամբ ՀՀ ԳԱԱ Հիմնարար գիտական գրադարանի:
33. Աստրիա	Մխիթարեան Միաբանութեան Վիեննայի մենաստան	«Հանդէս ամսօրեայ» ակադեմական ամսագիրի հրատարակութիւն:
34. Պրագիլ	Թաթիանա Պուտաքեան	«O meu nome é Armênia», վաւերագրական ֆիլմ, որ կը կենտրոնանայ Պրագիլի հայ կիներու ինքնութեան, մշակոյթի եւ յիշողութեան վրայ՝ պատմութիւններու, դիմանկարներու, արուեստի, երաժշտութեան եւ խոհարարութեան միջոցով:
35. Պրագիլ	Լուիզա Քալաճեան	Լուիզա Քալաճեան , վաւերագրական ֆիլմի դաշտային աշխատանքներ եւ մատենագիտական հետազոտութիւններ: Նախագիծը կը պատմէ երկու հայ կիներու մասին, որոնք իրենց արմատները կը փնտռեն:
36. Գանատա	Կարպիս Հարպոյեան	«Բժիշկին խօսքը» գիրքին 7-րդ հատորին հրատարակութիւնը. արեւմտահայերէնով առողջապահութեան եւ բժշկութեան նուիրուած հատոր:
37. Գանատա	Համազգային Գանատա	Լեւոն Շանթ հայերէնագիտական դասընթացք , նուիրուած մասնակիցներուն արեւմտահայերէնի լեզուական, գրական եւ մշակութային ժառանգութեան զարգացումին:
38. Գանատա	«Թորոնթոհայ»	Torontohye հայերէն թերթի նոր կայքէջ, որ ժամանակակից հարթակ պիտի ըլլայ դիւրին հասանելիութեամբ եւ գրաւիչ ձեւաչափով:
39. Չեխիա	«Օրեր համաեվրոպական անկախ ամսագիր»	Օրեր ամսագիրի նոր յատուկ թիւի հրատարակութիւն նուիրուած Եւրոպայի հայութեան:
40. Ֆրանսա	Արմինէ Ջոհաննէս	«Մենք ենք մեր Սարերը» հրատարակութիւն՝ Արմինէ Ջոհաննէսի կեանքի մը աշխատանքը ներկայացնող լուսանկարչական գիրք, որ կը փոխանցէ Հայաստանի եւ Արցախի արժանապատուութիւնը, մարդկայնութիւնը եւ հաւատքը:

41. Ֆրանսա	Սոնիա Պէրմեզեան	Գրիգոր Պըլտեանի «Անունը լեզուիս տակ» վեպին ֆրանսերէն թարգմանութիւն եւ հրատարակութիւն: Այս գործին կը նախորդեն Պըլտեանի «Հարուածը», «Նշան» եւ «Պատկերը» գործերուն ֆրանսերէն հրատարակութիւնները:
42. Ֆրանսա	«Քոթոթ» հրատարակչութիւն	«Եւ այն ատեն...», մանկապատանեկան ինքնագիր նոր հատորի հրատարակութիւն. հեղինակ Յասմիկ Շահինեան, հրատարակիչ՝ Քոթոթ հրատարակչութիւն :
43. Ֆրանսա	“Rue de la Sardine”	«Nous sommes et nous serons» վաւերագրական ֆիլմ հայ երիտասարդութեան եւ անոնց պատկերացումներուն մասին՝ հայութեան առջեւ ծառայած արդի հիմնախնդիրներուն վերաբերեալ թե՛ Սփիւռքի մէջ, թե՛ Հայաստանի: Նոր նիւթերու ստեղծում, ինչպէս նաեւ սեմինարներ եւ դասախօսութիւններ Հայաստանի եւ Ֆրանսայի մէջ:
44. Ֆրանսա	Գրիգոր Պըլտեանի բարեկամներու շրջանակ	«Krikor Beledian et la Littérature Arménienne Déterritorialisée; Strasbourg Capital du Livre 2024-25», միջոցառումներու շարք (համաժողով, ընթերցում եւ մշակութային ներկայացում) նուիրուած արեւմտահայ ժամանակակից գրականութեան եւ Գրիգոր Պըլտեանի:
45. Ֆրանսա	«Հազար ու մէկ աշխարհ» եւ ԻՆԱԼՔՕ (Փարիզի արեւելեան լեզուներու եւ քաղաքակրթութիւններու հիմնարկ)	« Զարմանազան », երեխաներու եւ երիտասարդներու ուղղուած լեզուական իւրացումի ամառնային ծրագիր եւ ԻՆԱԼՔՕ-ի հետ գործակցութեամբ՝ ուսուցիչներու վերապատրաստութեան յայտագիր:
46. Ֆրանսա	Ռուբէն Քուլաքսըզեան	“Little Armenias: The Travel Guide of the Armenian Diaspora”-ի երկրորդ տպագրութիւն եւ հրատարակութիւն:
47. Ֆրանսա	«Փայլակ» ընկերակցութիւն	Արեւմտահայերէն գիրքերու տեսանելիութեան եւ հասանելիութեան ուսումնասիրութիւն, հետազօտելով արդէն իսկ հրատարակուած գիրքերուն ցրումի խնդիրները:
48. Գերմանիա	Սարգիս Քէհեաեան	Սարգիս Քէհեաեանի «Աստուածիմաստութիւն - փիլիսոփայական ակնարկ» ուսումնական ձեռնարկի հրատարակութիւն:
49. Գերմանիա	Կարի Վանիսեան	« Հայրենիքը օտարութեան մէջ. Հայկական անդրազգային շարժապատկեր » նախագիծը, Ֆրանսֆուրթի Ֆիլմերու Քոլեքթիվի պարունակին մէջ: Սփիւռքի սինեմայի եւ արեւմտահայերէնի գործածութեան անդրադարձ՝ զրոյցներու եւ դասախօսութիւններու միջոցաւ:

50. Հունգարիա	Տիանա Ղազարեան	19-րդ եւ 20-րդ դարերու Երուսաղէմի հայկական լուսանկարչութեան նուիրուած ցուցահանդէս եւ գիտաժողով Պուտափեշտի մէջ: Քննարկումներ, կրթական սեմինարներ, գիտական ներկայացումներ եւ հրատարակութիւն:
51. Իտալիա	Università Degli Studi Di Firenze	“Nakhichevan: Cancel Armenian Culture”, հետազոտութիւն եւ երկու ցուցահանդէս Նախիջեւանի կորսուած մշակութային ժառանգութեան մասին:
52. Իտալիա	Միսիթարեան Միաբանութեան Վենետիկի մենաստան	Հայագիտական «Բազմավէպ» հանդէսի հրատարակութիւն:
53. Իտալիա	Հայ Առաքելական Եկեղեցւոյ Հայրապետական Պատուիրակութիւն Արեւմտեան Եւրոպայի	Pontifical University of St. Thomas Aquinas, Angelicum-ի մէջ երկօրեայ միջազգային գիտաժողով նուիրուած Արցախի կրօնական եւ մշակութային վայրերու պահպանութեան:
54. Իտալիա	Հայ մշակոյթի ուսումնասիրութեան եւ վաւերագրումի կեդրոն (CSDCA)	Վերապատրաստումի ծրագիր Վենետիկի CSDCA կեդրոնին մէջ Երեւանի պետական համալսարանի արուեստի պատմութեան ուսումնական ծրագիրին ուսանողներուն համար:
55. Իտալիա	Մինաս Լուռեան	Է. Սաիդի «Արեւելագիտութիւն» գործին արեւմտահայերէն թարգմանութեան խմբագրում եւ հրատարակութեան պատրաստում:
56. Երուսաղէմ	Երուսաղէմի Հայոց Պատրիարքութիւն	Գալուստ Սարգիս Կիւլպենկեանի հիմնած Երուսաղէմի Կիւլպենկեան գրադարանին օժանդակութիւն եւ տարեկան նուիրատուութիւն Սուրբ Յակոբեանց վանքին՝ Կիւլպենկեան ընտանիքի յիշատակին հոգեհանգստեան արարողութեան համար:
57. Լիբանան	«Հաուրրտ Գարակէօզեան» հաստատութիւն	«Կրթական յատուկ կարիքներ եւ սորվելու դժուարութիւններ ունեցող հայ երեխաներու խնամք եւ աջակցութիւն Լիբանանի մէջ» ծրագիրը կը սպասարկէ ամսական 200 հայ երեխաներու եւ հետեւեալ ծառայութիւնները կը մատուցէ հայերէնով՝ ուղղախօսութիւն, հոգեշարժունակութեան դարմանում, հոգեբանական աջակցութիւն, ծնողներու ուղղորդում, ընկերային գիտակցութիւն եւ յատուկ կրթութեան առնչուող այլ տարրեր:
58. Լիբանան	«Հաուրրտ Գարակէօզեան» հաստատութիւն	Հոգեխոցներու դարմանումի արտակարգ ծառայութիւններ՝ ուղղուած Լիբանանի մէջ հայ մանուկներուն եւ պատանիներուն՝ ռազմական բախումներու ընթացքին:

59. Լիբանան	Լիբանանի Ազգային Առաջնորդարան	Մարդասիրական օգնություն Լիբանանի հայկական դպրոցներուն ռազմական հակամարտության պատճառով:
60. Լիբանան	Փթիթ	«Փթիթ. մանկապատանեկան կայք», փոխներգործուն կրթական նիւթերու կայուն աղբիւր, որ արեւմտահայերէնով նիւթեր կ'առաջարկէ 7-13 տարեկաններուն: Կայքէջին կ'առաջարկէ խաղեր, փազրլներ, պատմութիւններ եւ հանելուկներ:
61. Լիբանան	Ռազմիկ Քալայճեան	Լիբանանահայ մտաւորական Պէպօ Սիմոնեանի ժառանգութեան նուիրուած համապարփակ կայքէջ, որ պիտի ընդգրկէ Սիմոնեանի գրական ստեղծագործութիւնները, յօդուածները, նամակները եւ պատկերասրահ մը:
62. Լիբանան	Ճինիշեան յիշատակի հիմնադրամ	Youth Engaged in Society (YES)-ը համայնքին ուղղուած փորձնական ծրագիր մը, որուն նպատակն է Լիբանանի հայկական երկրորդական վարժարաններու աշակերտները զինել քննական մտածողութեան եւ բանավեճի հմտութիւններով, ինչպէս նաեւ քաջալերել անոնց գործուն մասնակցութիւնը յանուն ընկերային փոփոխութեան:
63. Սպանիա	ՀԲԸՄ-ի երիտասարդ արհեստավարժներ, Մատրիտ	«Անհերքելի փաստերից մինչեւ բարդ բովանդակություններ», լրագրութեան հնգօրեայ դասընթացք Հայաստանի մէջ տեղացի 15 լրագրողներու համար:
64. Զուիցերիա	Վիգեն Զըթըրեան	"Diaspora: Armenians as a Global Nation", հրատարակութիւն, որ կ'անդրադառնայ ազգային պետութեան եւ տարբեր հայկական սփիւռքներու միջեւ առկայ բարդ լարուածութեան:
65. Զուիցերիա	Վիքթորիա Աբրահամեան	Պատմական ծաւալուն ուսումնասիրութիւն, որ կ'անդրադառնայ 1920-1946 թուականներուն Ֆրանսական հոգատարութեան տակ Սուրիոյ մէջ գտնուող հայ փախստականներուն: Աշխատութիւնը Սուրիոյ պատմագրութեան մէջ կարեւոր բաց մը կը գոցէ:
66. Հոլանտա	Վահէ Պօղոսեան	«Սուտանի հայկական ժառանգութեան նախաձեռնություն», բազմամիջարկ ծրագիր, որ կը ներկայացնէ իւրայատուկ համայնքին ժառանգութիւնը բանաւոր պատմութիւններու, լուսանկարչական արխիւի, հետազօտական աշխատանքի, վաւերագրական ֆիլմի եւ ընկերային ցանցերու միջոցով:

67. Թուրքիա	Աննա Մարիա Ասլանօղլու	"Otherwise in Istanbul", վաերագրական ֆիլմ, որ կը ներկայացնէ պարող եւ պարուսոյց Միհրան Թումասեանին՝ որպէս հայ մը որ կը ձգտի Պոլսոյ պատկանիլ:
68. Թուրքիա	Կեդրոնական ազգային երկրորդական վարժարան	Աշակերտներու լեզուական եւ մշակութային կարողութիւնները զարգացնելու եւ միեւնոյն ժամանակ համայնքին հետ կապերը ամրացնելու միտումաձ ծրագիր:
69. Թուրքիա	Վահագն Քէշիշեան	Զնտուկ, Զարմանազան, Ուս Հարթակ, Երդիբ ւ Զարդիս կայքէջերուն նիւթերու կազմակերպում, խմբագրում, տեղադրում, եւ վարչական ու թերթնաբանական ծառայութիւն:
70. Թուրքիա	«Բարոնէսիա քոլէքթիվ»	«Բարոնէսիա Քոլէքթիվ»-ի սեմինարներ, աշխատանոցներ եւ առցանց հանդիպումներ, ինչպէս նաեւ յօդուածներու ու գիրքերու հրատարակութիւն՝ անդրադառնալով բնիկ ժողովուրդներու, ժամանակայնութեան եւ սեռային ինքնութեան հարցերու:
71. Միացեալ թագաւորութիւն	Արա Սարաֆեան, Կոմիտաս հիմնարկ	Ֆելիքս Քորիլի "The Catholicos and the Commissar" գիրքի հրատարակութիւն, նուիրումաձ Խորհրդային Միութեան ժամանակ հայ եկեղեցւոյ պատմութեան:
72. Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներ	Քրիստինա Անտրէա Պարպա	"Creativity and Catastrophe: Conversations with Armenian Artists in the 21st Century", հրատարակութիւն, որ կը ներկայացնէ հայ արուեստագէտներու բանաւոր պատմութիւնները, որպէս ոսպնեակ սերունդներու հոգեխոցի եւ բռնի տեղահանումի հետեւանքներուն:
73. Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներ	Հրայր Պալեան	"The Nagorno-Karabakh Peace Process", գիրք, որ կը խորանայ վերջին երեք տասնամեակներուն ընթացքին խաղաղութեան գործընթացի բանակցութիւններուն բարդութիւններուն:
74. Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներ	Rerooted Archive	"Rerooted Archive: Western Armenian Diaspora Collections", նախագիծը կը հաւաքէ ու կը պահպանէ վտանգուած հայկական համայնքներու բանաւոր պատմութիւնները, յատկապէս Միջին Արեւելքի հայ գաղութներուն պատմութիւնը, եւ հասանելի կը դարձնէ կայքէջին միջոցով:
75. Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներ	Արա Օշական	"What Can I Tell You, We Lost Everything"-ը Արա Օշականի եւ Միշըլին Ահարոնեան Մարքորմի համագործակցութեամբ բազմահարթ նախագիծ մը, որ կը քննէ արցախցիներու բռնի տեղահանումին հետեւանքները:

76. Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներ	Անահիտ Եահճեան	Արեւմտահայերէնով պատմուած փորձարարական կարճ ֆիլմ, որ կ'օգտագործէ ստուեր, ուրուագիծ եւ առտնին ծանօթ միջոցներ՝ նկարագրելու այն գերհրարապաշտ եւ երբեմն գոեհիկ ձեւերը, որոնց միջոցով մայրութիւնն ու ամերիկեան արուարձաններու կենցաղային կեանքը կը ձեւաւորեն եւ կը ճնշեն կիները:
77. Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներ	Թամար Մարի Պոյաճեան	«Կաթիլ մը կին», ստեղծագործ հրատարակութիւն արեւմտահայերէնով, որ կ'ուսումնասիրէ կնոջ տեղը գրականութեան պատմութեան մէջ, արեւմտահայերէնի ներկայիս տեղը եւ թէ ինչ կը նշանակէ ըլլալ արեւմտահայ կին գրող այսօր: Ծրագիրը կը ներառէ գիրքի շնորհանդէսներ եւ հանդիպումներ սփիւռքեան տարբեր համայնքներու մէջ:
78. Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներ	Լեոնա Գայսերեան Շիրինեան	« Խնձորի բերքահաւաք », մանկական պատկերագարող գիրքի հրատարակութիւն՝ բարեկամութեան, բարութեան եւ նուիրելու հաճոյքին մասին:
79. Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներ	Արա Մածունեան	«Հաւասարում նորոգ. սերունդներու գրոյց մը» խորագիրով եռօրեայ հանդիպումին վաւերագրական ֆիլմ՝ մասնակիցներուն հաւաքական միտքը եւ երկխօսութիւններու հիմնական նիւթերը լուսաբանելու:
80. Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներ	Հայագիտութեան եւ հետազոտութիւններու ազգային միութիւն (NAASR)	«Գալուստ Կիլպէնկեան դասախօսութիւններու շարք» ժամանակակից հայկական հիմնախնդիրներու շուրջ շարք որ կը ներառէ տարբեր միջոցառումներ:
81. Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներ	Քրիստափոր Ադամեան	Վահէ Օշականի «Օծում» վեպի անգլերէն թարգմանութիւն:
82. Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներ	ԱՐՓԻ հրատարակչութիւն	Քարեն Չթճեան Բրետլիի «Օտար Արան» գիրքի հրատարակութիւն, արեւմտահայերէնով բնօրինակ գործ երիտասարդներու համար:

ՓՈՐԹՈՒԿԱԼԻ ՄԷՋ ՆԱԽԱԶԵՌՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԵՒ
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԱԾ ՀԱՅԿԱԿԱՆ
ԲԱԺԱՆՄՈՒՆՔԻՆ ԿՈՂՄԷ

1. Փորթուկալ	«Հաւասարում նորոգ. սերունդներու գրոյց մը»	Եռօրեայ հաւարք մը , որ համախմբեց 14 երկիրներէ 36 մասնակիցներ, անդրադառնալու հայկական Սփիւռքի մտաւորական ժառանգութեան՝ միաժամանակ ստեղծելով սերունդներու միջեւ երկխօսութեան տարածք:
2. Փորթուկալ	«Հայերը եւ Երուսաղէմը» ցուցահանդէս	« Հայերը եւ Երուսաղէմը », ցուցահանդէս Գալուստ Կիւլպէնկեան Հիմնարկութեան մէջ՝ նուիրուած սաղիմահայութեան եւ Երուսաղէմի Կիւլպէնկեան գրադարանին:
3. Փորթուկալ	Ցուցահանդէս Հայկական Բաժանմունքի մասին	Լիզպոնի Գալուստ Կիւլպէնկեան Հիմնարկութեան մէջ Հայկական Համայնքներու Բաժանմունքի պատմութեան եւ գործունէութեան նուիրուած ցուցահանդէս:
4. Փորթուկալ	Հրատարակութիւն	A. Lojas Neves e M. Neves Pereira-ի "Arménia – Povo e Identidade" գիրքի հրատարակութիւն:
5. Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներ	Երկօրեայ միջոցառում Լոս Անճելըսի մէջ	Լեզուի, ինքնութեան եւ սփիւռքակեդրոն նպաստատուութեան մասին քննարկումներ Լոս Անճելըսի մէջ. երկօրեայ միջոցառում «Բարերարութիւն եւ արդի մարտահրաւերներ» վերնագիրով:

արդ եւս 2024

Միակ նպաստի ծրագիրը արեւմտահայերէնով յառաջադէմ մշակութային կիրարկութեան համար:

Մշակոյթ՝ ընկերային առաջընթացի, կլիմայի պաշտպանութեան եւ ժողովրդավարութեան համար:

Ընտրուած տասը նախագիծերն են՝

- Արմանդ Երուանդ Թիֆէնքեան եւ Թամեր Հասան (ԱՄՆ). «Կապ կար»:

Ֆիլմ-կահոնք, որ բաղկացած է կարճ շարժապատկերներ էլ քանի մը կարճ անձայն 16 մմ ժապաւեններէ: Գորգագործ արհեստաւոր Հայկօ Օլթաճիի հետ արեւմտահայերէն գրոյցները ստեղծագործութեան պատումը կը կազմեն:

- **Աւետիս Գաբրիայեան** (Գերմանիա). «Ըլլալ նամակ մը»:

Շարժապատկերի նախագիծ, որ կը ներառէ թատերական տեսարաններ, կատարողական արուեստ, վաւերագրական, գեղարուեստական եւ արխիւային նիւթեր, ներկայացնելով Ռուբէն Մեւակի եւ իր կնոջ՝ Հելէն Ափելի եւ մերօրեայ հայ-գերմանացի զոյգի մը սիրոյ պատմութիւնը եւ կեանքի զուգահեռները:

- **Կարէն Տարաքճեան եւ Սուրէն Խըշտեան** (Լիբանան). «Լիբանանահայ թատրոնը»:

Վաւերագրական ֆիլմ լիբանանահայ թատրոնի պատմութեան մասին՝ արխիւային նիւթերու եւ հարցազրոյցներու վրայ հիմնուած: Անցած տասնամեակներու Լիբանանի հայկական թատրոնի պատմութիւնը հիւսելով, վաւերագրական այս ֆիլմը կանդապառնայ նաեւ այսօրուան մարտահրաւերներուն:

- **Գոհար Մարտիրոսեան** (Հայաստան). «Ա. լեռ»:

Իրացուցական եւ երեւութական իրականութեան ֆիլմ, ստեղծուած փոխներգործուն եռաչափ ծրագիրի կիրարկութեամբ. յառաջապահ շարժաբանական ձեռնարկութիւն մը, որ կը կրկնէ տարածական եւ շրջակայ միջավայրի փորձառութիւնները, ներշնչուելով Ռենէ Դաումալի «Mount Analogue» գիրքէն:

- **Յասմիկ Ղազարեան եւ Քրիստիան Բատիկեան** (Հայաստան/Ֆրանսա). «Պարտէզը որ քեզ երազեց»:

Վաւերագրական ֆիլմ ժամանակակից գրող Գրիգոր Պըլտեանի մասին: Գրողին կեանքին եւ ստեղծագործութեան այս համադրուած աշխատանքը պիտի ներկայացուի երեք փուլով. «Փարիզը», «Գրողին ծննդավայրը» եւ «Շարունակական կեանքը»:

- **Լուսինէ Գալստեան եւ Էլիզա Բաղդիեան** (Հայաստան/Շուէտ). «Լեռները կը կանչեն. արեւմտահայ(երէն) ճամբորդութիւն մը»:

Համերգաշար եւ ինքնատիպ երաժշտական ստեղծագործութիւններ. «Տիեզերք» երաժշտական խումբը պիտի անդրադառնայ արեւմտահայ բանաստեղծութեան հարստութեան ու ժամանակակից հայ երաժշտութեան իւրայատկութիւններուն:

- **Մարալ Դաւիթեան** (ԱՄՆ). «Մնացողները»:

Բազմագիտակարգային նախագիծ՝ պոլսահայության պատմության ու ժամանակակից կեանքին մասին. համայնք մը, որ կերտած է իր լեզուն եւ մշակոյթը երկրի մը մէջ, ուր կը փորձեն անցեալը թաղել:

- **«Նորարար փորձառական արվեստի կենտրոն» (ՆՓԱԿ)** (Հայաստան). «ԱրեւմտաՀայ տարրալուծարան»:

Արուեստի տարրալուծարան մը որ կը ներառէ հետազոտութիւններ, քննարկումներ, դասախօսութիւններ եւ արուեստի գործերու ստեղծում: Նախագիծը կոչուած է արեւմտահայ մշակոյթը ժամանակակից արուեստի տեսանկիւնէն հետազօտելու եւ ցուցադրելու, ներառելով բազմագիտակարգային միջոցներ:

- **Օլիվիա Մելքոնեան** (Միացեալ Թագաւորութիւն). «Յարութիւն».

Ժողովրդական երգերը ելեկտրոնային պարային երաժշտութեան մէջ ներառող շարք. ձուլում, ասանդական գործիքներու նմուշներով եւ արեւմտահայ ձայնային կենդանի ձայնագրութիւններով, ներառելով բնիկ հայկական երգարուեստ եւ ձայնեղանակներ: Երաժշտական պահպանումէն եւ Կոմիտասէն ներշնչուած՝ արեւմտահայ երգերը կը հանդիսանան այս նախագծին հիմքը:

- **Շողակ Յովհաննէսեան, Վարազ Գարագաշեան, Սերժ Մանուկեան, Արազ Քոճայեան** (Լիբանան). «Վազրիկ Լուցկի»:

Արեւմտահայերէն գիտաբերեակայական շարանկար-վէպ՝ յառաջապահ ոճով, որ կ'անդրադառնայ Պուրճ Համուտ քաղաքին մէջ տեղի ունեցող շարք մը անհետեւ իրադարձութիւններու՝ գլխաւոր հերոսին փորձառութիւններուն միջոցով:

Նախագիծերուն մասին յաւելեալ տեղեկութիւններ կրնաք գտնել hnu: